

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 18.7.2008
KOM(2008) 480 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ
A EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANCE**

Sedmá zpráva o praktických přípravách na budoucí rozšíření eurozóny

{SEK(2008) 2306}

**SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ
A EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANCE**

Sedmá zpráva o praktických přípravách na budoucí rozšíření eurozóny

1. Úvod

Od ledna 2008 patří do eurozóny 15 z 27 členských států EU. Ze zbývajících 12 zemí má 10 status „členských států, na které se vztahuje výjimka“, u nichž se předpokládá přijetí eura poté, co splní podmínky Smlouvy¹. Dánsko a Spojené království nejsou povinny euro přijímat.

Kromě splnění konvergenčních kritérií musí příslušné země provést rozsáhlé praktické přípravy tak, aby na zavedení eura připravily veškerá hospodářská odvětví, veřejnou správu i občany. Usnadnění příprav těchto zemí na přechod na euro slouží „Doporučení Komise o opatřeních k usnadnění budoucího přechodu na euro“², jež bylo vypracováno na základě zkušeností ze zavádění eurooběživa v letech 2002, 2007 a 2008. Zemím, jež se na přechod připravují, je adresována výzva k tomuto doporučení přihlížet.

Tato zpráva hodnotí současný stav praktických příprav na přechod k euru na Slovensku, jež na základě rozhodnutí Rady o splnění nezbytných podmínek vstoupí do eurozóny k 1. lednu 2009. Připojený pracovní dokument útvarů Komise uvádí podrobnosti o přípravách probíhajících v dalších příslušných členských státech.

2. STAV PŘÍPRAV NA SLOVENSKU

Slovensko přijme euro ke dni 1. ledna 2009 za použití scénáře jednorázového přechodu, tzv. „velkého třesku“.

Národní plán zavedení eura přijatý v červenci 2005 vymezil obecný rámec pro praktické přípravy na přechod a specifikoval úkoly různých odvětví hospodářství a veřejné správy. V březnu 2007 a dubnu 2008 proběhla jeho aktualizace.

Rámcová úprava přechodu na euro má podobu „generálního zákona“³. Jeho text byl široce diskutován s Evropskou komisí, neboť jeho záměrem bylo rovněž odstranit všechny neslučitelnosti a nedostatky popsané v předchozích konvergenčních zprávách. Tento „generální zákon“ stanoví zásady a pravidla, jež je při zavedení eura do hotovostního a bezhotovostního oběhu třeba dodržovat (např. kontinuita smluv, cenová neutralita a ochrana

¹ Plnění „maastrichtských“ konvergenčních kritérií pravidelně hodnotí Komise a ECB v konvergenčních zprávách. Poslední konvergenční zpráva (KOM (2008)248) byla přijata dne 7. května 2008.

² Doporučení Komise ze dne 10. ledna 2008 o opatřeních k usnadnění budoucího přechodu na euro (2008/78/ES).

³ Zákon č. 659/2007 Z.z. ze dne 28. listopadu 2007 o zavedení měny euro ve Slovenské republice a o změně a doplnění některých zákonů.

hospodářských zájmů občanů, povinné dvojí uvádění cen), určuje kontrolní orgány, stanoví sankce za případné porušení pravidel a předvídá potřebné změny dalších právních textů.

2.1. Řízení a organizace přechodu na euro

Orgánem, jenž přípravy řídí, je národní koordinační výbor, jemuž předsedá ministr financí jakožto národní koordinátor. Místopředsedou výboru je guvernér Národní banky Slovenska. Národní koordinační výbor dohlíží na plnění národního plánu zavedení eura.

Vláda dále vytvořila pozici *ad hoc* „zplnomocněnce vlády pro zavedení eura“, jehož úkolem je koordinovat běžné přípravy a upozorňovat na případné problémy. Technické podrobnosti příprav jsou diskutovány na úrovni pěti pracovních výborů; činnost každého z nich podléhá doзору jiného ministerstva či Národní banky Slovenska.

Pracovní výbory se pravidelně scházejí a alespoň jednou za tři měsíce podávají národnímu koordinačnímu výboru a zplnomocněnci zprávu o své činnosti. Každý výbor je tvořen zástupci příslušných vládních a nevládních organizací.

- **Slovensko dodrželo ustanovení článku 1 doporučení 2008/78/ES: „Členské státy by měly vytvořit zvláštní vyhrazené struktury vhodné k plánování, koordinaci a usnadnění všech nezbytných příprav na zavedení eura.“**
- **Ohledně účinnosti stávající koordinační struktury však existují určité pochybnosti. Národní koordinační výbor je ustaven na velmi vysoké politické úrovni a nemůže zkoumat technické aspekty do velkých podrobností. Úřad zplnomocněnce má jen omezené personální vybavení a zaměřuje se převážně na komunikaci. Sledování slovenských příprav na euro na úrovni ústředí by mělo být zintenzivněno s cílem zkvalitnit koordinaci práce jednotlivých aktérů a umožnit účinně řešit potenciální krizové situace.**

2.2. Přípravy v oblasti veřejné správy

Přípravy orgánů státní správy, regionální samosprávy a obcí řídí pracovní výbor pro veřejnou správu. Národní koordinátor doporučil všem správním orgánům vytvořit pracovní skupiny pro zavedení eura. Jak vyplývá ze studie o přípravách na konverzi systémů IT vypracované pro uvedený výbor, mělo od června 2008 téměř 80 % ústředních orgánů veřejné správy a orgánů regionální a místní samosprávy seznam systémů IT, jež vyžadovaly úpravu, avšak pouze 18 % skutečně zahájilo testování zkonvertovaných systémů. Záměrem tohoto předběžného šetření bylo motivovat orgány veřejné správy k zahájení přípravných prací: očekává se, že výsledky dalších kol šetření ukáží podstatné zlepšení.

Orgány ústřední správy a regionální samosprávy mají vlastní strategie pro školení pracovníků a věnují se úpravám úředních formulářů a referenčních a prahových hodnot. Státní rozpočet je připravován ve slovenských korunách a bude přepočten na euro. Náklady, jež si přípravy na přechod na euro vyžádají, byly zahrnuty do rozpočtů na léta 2008–2009. Podle ustanovení „generálního zákona“ budou všechny platby občanů do veřejných rozpočtů zaokrouhlovány dolů, zatímco výdaje z veřejných rozpočtů budou zaokrouhlovány nahoru.

- **Slovensko vypracovalo komplexní strategii pro adaptaci veřejné správy na euro.**
- **Je však třeba věnovat více pozornosti praktickému proškolení úředníků, kteří**

2.3. Zajištění rychlého zavedení eurooběživa

Přípravy na zavedení eurového a stažení korunového oběživa jsou v gesci Národní banky Slovenska.

- Potřebné množství eurobankovek a euromincí

Za účelem nahrazení slovenského korunového oběživa objednala Národní banka Slovenska 188 milionů eurobankovek a 500 milionů euromincí. Bankovky budou zapůjčeny z Rakouské národní banky, mince budou raženy v mincovně ve slovenské Kremnici, jež provedla úspěšnou testovací ražbu slovenských euromincí. Výrobní a skladovací zařízení budou zanedlouho přestěhována do zrekonstruovaných prostor, jež splňují přísné bezpečnostní normy. Vzhledem ke svým zkušenostem s realizací velkoobjemových dodávek zahraničním zákazníkům by se mincovna neměla při ražbě slovenských euromincí potýkat s žádnými potížemi.

- Stažení národního hotového oběživa

Národní banka Slovenska předpokládá stažení zhruba 165 milionů bankovek a 425 milionů mincí (o celkové hmotnosti 1 900 tun). Za účelem zajištění dostatečných skladovacích a zpracovacích kapacit bude znehodnocování korunového oběživa spuštěno ještě před začátkem předzásobovacího období. Stažené korunové bankovky budou ukládány a znehodnocovány v prostorách Národní banky Slovenska, zatímco shromažďování a znehodnocování mincí bude probíhat převážně v kremnické mincovně.

- Předzásobení a druhotné předzásobení bank

Předzásobení komerčních bank eurooběživem bude zahájeno v říjnu 2008. Národní banka Slovenska otevře v prostorách kremnické mincovny zvláštní detašované pracoviště, jež bude pověřeno koordinací předzásobování euromincemi. Národní banka Slovenska podepsala smlouvy o předzásobení s 16 komerčními bankami. Tyto smlouvy vycházejí z odhadů potřeb předzásobení eurooběživem z května 2008. Bankovek bylo objednáno poměrně malé množství: 51 milionů kusů, tj. 27 % z celkem 188 milionů eurobankovek, jejichž uvedení do oběhu Národní banka Slovenska předpokládá (ve srovnání s 92,5 % v případě Malty, 80 % v případě Kypru a v průměru 67 % v případě první skupiny účastníků eurozóny). Pokud jde o euromince, vzrostl počet objednaných kusů od září 2007 do března 2008 o 60 % na 320 milionů (64 % z plánovaného počtu ražených euromincí). Další objednávky bankovek a mincí očekává Národní banka Slovenska v nadcházejících měsících. Většina bankovek a mincí (81,5 %, resp. 75 %) je určena k předzásobení tří největších komerčních bank.

Tento malý objem objednávek v rámci předzásobení je nepřímým omezením zájmem podnikatelské sféry o **druhotné předzásobení**. V březnu 2008 projevovalo zájem o druhotné předzásobení pouze 12 000 podniků (16 % z celkem 73 000 podniků, jež nakládají s hotovostí). Přes doporučení Komise 2008/78/ES se Slovensko rozhodlo nevyrábět zvláštní tzv. startovací sady euromincí pro podnikatele. Malé a střední podniky tak budou moci získat dostatečné množství eurooběživa pro první dny pouze uzavřením zvláštní smlouvy s bankou. Ke zvýšení objemu druhotného předzásobení je tedy zapotřebí dalšího úsilí. V této souvislosti

lze doporučit použití nedávno přijatých zjednodušených obecných zásad ECB pro druhotné předzásobení.

Převozy eurooběživa v rámci druhotného předzásobení budou zajišťovat povětšinou zkušení soukromí poskytovatelé služeb přepravy hotovosti (CIT). Národní banka Slovenska nabízí zdarma přepravní zařízení pro velké objednávky oběživa. Veškeré převozy hotovosti do Národní banky Slovenska bude doprovázet slovenská policie. Pro převozy hotovosti do komerčních bank či z nich se s policejními eskortami v této fázi nepočítá.

- Druhotné předzásobení občanů

Slovensko původně neplánovalo přípravu **minisad** euromincí pro veřejnost. Po široké diskusi s Komisí se úřady rozhodly zahrnout jejich výrobu do aktualizace národního plánu provedené v dubnu 2008. Občané tak budou mít možnost zakoupit si minisady v hodnotě 500 SKK (zhruba 16,60 EUR). 1,2 milionu kusů minisad, jež objednala Národní banka Slovenska, se však může ukázat jako nedostatečné. Jak ukazují zkušenosti z předchozích přechodů na euro, činilo prodané množství minisad zpravidla přibližně jeden kus na domácnost (na Slovensku jsou evidovány zhruba 2 miliony domácností). Mimoto by o pořízení minisad mohly mít zájem i malé a střední podniky, jelikož se nepočítá s výrobou startovacích minisad pro maloobchodníky. Stálo by tedy za zvážení minisady doobjednat.

Na rozdíl od postupů použitých na Kypru a Maltě slovenské komerční banky neplánují, že by před dnem zavedení eura prováděly výměny za použití oficiálního přepočítacího koeficientu bez poplatků. **Kampaň, jež bude občany vyzývat, aby se zbavili nahromaděného oběživa**, by měla být zahájena v červenci 2008. Problémy se mohou vyskytnout u starších občanů (zhruba 1 milion osob), kteří si u sebe často drží hotovost a zřídka kdy využívají elektronických platebních prostředků. Propagace těchto platebních prostředků již probíhá, proto není plánována žádná zvláštní kampaň k jejich hojnějšímu užívání během přechodu na euro.

- Výměna a stahování oběživa po dni zavedení eura

Na snazší výměnu oběživa je zaměřen plán Národní banky Slovenska a komerčních bank zavést v prvních lednových dnech roku 2009 **zvláštní otevírací dobu**. Banky budou mít pro výměny hotovosti otevřeno 1. ledna (jenž je běžně státním svátkem) i o víkendu 3.–4. ledna. Některé pobočky otevrou zvláštní přepážky pro podnikatele a posílí stav pracovníků na přepážkách převedením zaměstnanců z jiných oddělení. Částky, jež budou vyměněny resp. staženy během období dvojího oběživa, nebudou podléhat žádným poplatkům ani omezením co do objemu. Národní banka Slovenska a komerční banky jsou obeznámeny s doporučením Komise distribuovat v několika dnech před a po dni zavedení eura prostřednictvím bankomatů a na přepážkách pouze bankovky nízkých nominálních hodnot.

Banky v souvislosti se zavedením eura pravidelně školí své pracovníky a některé z nich poskytují školicí zařízení svým významným klientům. Řada bank zřídila zvláštní internetové stránky věnované euru.

Prakticky všech 2 172 **bankomatů** na Slovensku by mělo být připraveno na výdej bankovek pouze v eurové denominaci (zejména v hodnotě 10 a 20 EUR) do 1. ledna, 02.00 hod. Zvláštní pozornost bude věnována centrálně umístěným bankomatům, aby bylo zajištěno jejich dobré zásobení korunovými bankovkami před půlnocí a eurooběživem krátce po tomto termínu. Bankomaty, jež nebude možné z technických důvodů včas adaptovat, budou

uzavřeny. Pracovat s eurem ode dne jeho zavedení by mělo být schopno všech 26 800 elektronických prodejních terminálů.

Podle „generálního zákona“ by měly **obchody vracet nazpět** v eurech teprve ode dne zavedení eura. Tento zákon rovněž chrání maloobchodníky před tím, aby byli „používáni“ jako směnárny: budou moci odmítnout přijmout platbu ve slovenských korunách v případě, bude-li celková nominální hodnota bankovek a mincí více než čtyřnásobně překračovat částku k úhradě (během přechodů na euro v předchozích případech se zákazníci někdy pokoušeli platit za drobné nákupy bankovkami vysokých nominálních hodnot, aby se zbavili staré národní hotovosti).

Jsou dodržována ustanovení doporučení 2008/78/ES týkající se konverze bankomatů, elektronických prodejních terminálů, vracení hotovosti a zvláštní otevírací doby v bankách.

Slovensko určilo orgány odpovědné za **ochranu eura před paděláním**. Jedná se především o Národní centrální úřad pro boj proti falšování peněz při ministerstvu vnitra a dále o národní centra pro analýzu a monitorování falzifikátů eurových bankovek a eurových mincí při Národní bance Slovenska. Slovensko se dále účastní pravidelných školicích akcí v rámci programu Perikles. Národní banka Slovenska a komerční banky si objednaly vybavení potřebné ke kontrole pravosti eurobankovek.

- **Přípravy finančního a bankovního sektoru na přechod na euro postupují dobře. V zájmu eliminace logistických problémů v prvních dnech po přechodu na novou měnu je třeba vynaložit další významné úsilí s cílem navýšit objemy předzásobení a druhotného předzásobení.**
- **Maloobchodníci by měli být zejména vyzýváni k tomu, aby využili zjednodušené smlouvy upravené v nových obecných zásadách ECB o druhotném předzásobení.**
- **Měla by být přijata vhodná opatření, jež zajistí vysokou míru bezpečnosti při převážení hotovosti v týdnech před přechodem na euro a po něm.**
- **Zvláštní pozornost by měla být věnována přípravě drobných maloobchodníků a citlivých skupin obyvatelstva na výměnu oběživa (např. distribucí příslušných informačních materiálů starším osobám).**

2.4. Prevence zneužití a nesprávného vnímání cenového vývoje ze strany občanů

Podle posledního průzkumu Eurobarometru se 72 % slovenských občanů obává, že v souvislosti s přechodem na novou měnu dojde k nárůstu cen a zneužívání⁴. Rozptýlení těchto obav zůstává jednou z hlavních výzev slovenských úřadů během příprav na přechod na novou měnu.

Koncepce ochrany spotřebitelů přijatá národním koordinačním výborem stanovila obecný rámec ochrany spotřebitelů během přechodu na novou měnu. Tato koncepce se opírá o dva pilíře: informování občanů a monitorování a kontrolu cen.

⁴

Viz bleskový průzkum Eurobarometru 237, květen 2008.

Dvojití uvádění cen je důležitým nástrojem, jenž by měl spotřebitelům pomoci zvyknout si na novou měnu a novou cenovou stupnici. Pravidla dvojího uvádění cen stanovila vláda nařízením ze dne 27. března 2008, Národní banka Slovenska přijala pravidla, jimiž se bude řídit finanční sektor. Povinné dvojití uvádění cen bude zahájeno měsíc poté, co bude neodvolatelně stanoven přepočítací koeficient, a potrvá do konce roku 2009. Maloobchodníci mohou ve dvojitím uvádění cen dobrovolně pokračovat po dobu dalších 6 měsíců.

- Iniciativa na podporu správného uvádění cen („*fair pricing*“)

Vládní zplnomocněnec spolu s Podnikatelskou aliancí Slovenska zahájili projekt „**Etického kodexu**“, jenž své signatáře zavazuje k tomu, aby dodržovali pravidla přechodu na euro a nezneužívali jej ke svému prospěchu. Kodex dosud podepsalo zhruba 1 000 hospodářských subjektů, měst, obcí a orgánů regionální samosprávy. Logo, jímž se budou signatáři kodexu označovat, má být prezentováno na velké veřejné akci.

- Monitorování a kontrola cen

Hlavním orgánem odpovědným za monitorování cen bude **Slovenská obchodní inspekce (SOI)**, jež bude oprávněna vydávat varování, ukládat pokuty a vymáhat plnění svých rozhodnutí⁵. SOI bude kontrolovat správnost dvojího uvádění cen, dodržování pravidel pro zaokrouhlování a správné používání přepočítacího koeficientu. Dále bude monitorovat cenovou neutralitu přechodu na euro a zákaz zahrnování nákladů na tento přechod do cen stanovený „generálním zákonem“. Kontroly spojené se zavedením eura budou probíhat po celé období dvojího uvádění cen a několik měsíců po jeho skončení. Budou prováděny formou zkušebních nákupů (zvláštní pozornost bude věnována malým obchodům a obchodům v odlehlých oblastech) či cílených kontrol na základě stížností občanů. Stížnosti budou shromažďovány prostřednictvím zvláštní „eurové“ telefonní linky, e-mailem, faxem či osobně na krajských inspektorátech SOI. Každé dva týdny bude k výsledkům kontrol zveřejňována tisková zpráva.

SOI má v současné době 262 pracovníků, z nichž 150 působí „v terénu“. Nelze vyloučit, že tento počet nepostačí k pokrytí celého území Slovenska.

V případě zjištění porušení platných předpisů provede SOI s maloobchodníkem šetření, jehož cílem bude zjistit důvody. Veškeré změny cen, o jejichž opodstatněnosti budou existovat pochybnosti, budou porovnávány s dlouhodobými trendy a cenami téhož výrobku v jiných obchodech a budou posuzovány v širším kontextu (např. použitelné ceny vstupů). Ukáže-li se zvýšení dané ceny jako neopodstatněné, SOI nejprve požádá maloobchodníka, aby vyznačil původní cenu. V následném kroku bude vydáno varování a případně zahájeno řízení pro porušení předpisů. Lhůta pro vydání konečného rozhodnutí v řízeních pro porušení předpisů byla stanovena na 30 dní (a dalších 30 dní bylo vyhrazeno pro rozhodnutí o odvolání). „Generální zákon“ stanoví pokuty do výše 60 000 EUR v případě maloobchodníka či právnické osoby. Fyzické osobě přímo odpovědné za porušení předpisů může být uložena pokuta do výše 3 000 EUR.

Na cenové kontroly prováděné ze strany SOI navazuje systém monitorování cen organizací na ochranu spotřebitelů. Dobrovolní inspektoři by měli monitorovat ceny vybraných výrobků ve zhruba 350 maloobchodních prodejnách. Inspektor by vybraný obchod navštěvoval dvakrát

⁵ Právomoci srovnatelného rozsahu má v EU pouze 8 dalších vnitrostátních orgánů.

měsíčně a monitoroval ceny stejné skupiny výrobků. Výsledky monitorování by spolu se jmény obchodů, v nichž ceny vzrostly, měly být zveřejňovány na zvláštní internetové stránce.

Koncepci tohoto systému je zapotřebí zlepšit. Monitorování stejné skupiny výrobků v pravidelných intervalech nezprostředkovává přesný obrázek celkové situace (jak ukazuje příklad Kypru z tohoto roku)⁶, neboť chování daných obchodů bude pravděpodobně ovlivněno samotným faktem, že v nich monitorování probíhá. Nedostatek namátkových kontrol je spojen s rizikem skrytého zdražování v jiných obchodech. Zveřejňovat jména hřištníků jen u úzké skupiny obchodů je jednak nespravedlivé, jednak málo účinné.

Pokud jde o oficiální statistické monitorování cen, bude Statistický úřad SR monitorovat ceny nejčastějších spotřebitelských nákupů po celou dobu dvojího uvádění cen. Od června 2008 bude každých 10 dní zveřejňovat zprávu. Statistický úřad bude dále sledovat vnímání inflační hladiny veřejností a dopad informační kampaně.

- **„Etický kodex“ by měl být široce a aktivně propagován, neboť jej dosud podepsalo jen velmi málo subjektů.**
- **V účinném boji proti obavám občanů ze zdražování jsou naprosto klíčové pohotové reakce a aktivní komunikace s médii. Orgány odpovědné za monitorování a kontrolu cen by měly být schopny reagovat, jakmile obdrží stížnost. Nelze-li zkrátit lhůtu pro vydání konečného rozhodnutí v řízeních pro porušení předpisů, měly by být rychle zveřejněny předběžné kroky kontrolních orgánů. Činnosti SOI spojené s monitorováním cen jsou připraveny dobře: je důležité zajistit, aby měla SOI dostatečné zdroje k jeho provádění v celostátním měřítku.**
- **Plán monitoringu uvažovaný spotřebitelskými sdruženími vyžaduje některé podstatné úpravy.**
- **Administrativní zmrazování cen či jiná srovnatelná opatření, jež pokrývají tržní podmínky – zejména v případě potravin –, by měly být eliminovány. Takovéto kroky pouze zpomalují běžné zdražování dané vývojem na světových trzích a deformují vnímání inflace; na konci období zmrazení cen by se nevyhnutelně dostavilo jednorázové zdražení, namísto aby byl postupný nárůst cen přirozeně absorbován v rozmezí několika měsíců.**
- **Vyjasnit je třeba i plánované užívání trestních postihů za případy zneužívání spojené s konverzí cen, neboť se nezdá být příliš logické je omezovat na regulované ceny, v jejichž případě má veřejná správa již tak velmi silné pravomoci.**

2.5. Přípravy podniků na přechod na euro

Dohled nad přípravami podniků k přechodu na euro a poskytování podpory v této souvislosti jsou vyhrazeny ministerstvu hospodářství a jeho Národní agentuře pro rozvoj malého a středního podnikání (NADSME). Hlavní činnosti agentury NADSME spočívají v budování kapacit pro poskytování poradenství na regionální úrovni (ve spolupráci se sítí regionálních

⁶ Podle dostupných informací věděli maloobchodníci předem, které ceny budou v rámci jednoho ze systémů cenového monitoringu sledovány, a přizpůsobili tomu svou cenovou strategii.

poradenských a informačních center (RPIC)), dále v pořádání seminářů pro malé a střední podniky a v přípravě informačních materiálů (např. brožur, příruček atd.).

Podle průzkumu Komise z června 2008 věnovaného přípravám malých a středních podniků na přechod na euro začalo s přípravami 80 % společností. Přibližně dvě třetiny společností určily rozsah nezbytné adaptace počítačů (67 %); zhruba stejné množství společností informovalo své pracovníky (65 %) a téměř polovina zjistila dopad v jiných oblastech činnosti podniku (49 %). Zhruba 70 % společností zadá provedení potřebných úprav počítačů specializovaným externím společnostem; většina společností neočekává ve spojitosti s nezbytnými změnami v systémech IT problémy (82 %). Velmi či poměrně dobře informováno o přechodu na euro se cítí být téměř 90 % společností.

Většina společností uvádí, že budou pro konverzi svých cen ze slovenských korun na euro používat přesná pravidla pro konverzi (45 %). 22 % plánuje celkově neutrální přístup (upravit některé ceny směrem nahoru a některé směrem dolů). Významná část společností zamýšlí upravit ceny zejména směrem nahoru (14 %), přestože by takovýto přístup odporoval právním předpisům. Uvedené procento společností je podstatně vyšší než v případě Kypru (3 %) a Slovinska (6 %).

Tento průzkum byl záměrně proveden v rané fázi, aby zvýšil povědomí podnikatelské sféry o nutnosti zahájit či urychlit přípravy. Podnikatelé se mohou účastnit četných tematických seminářů pořádaných agenturou NADSME či se obrátit o pomoc na centra RPIC.

- **Úřady by měly zajistit, aby byly všechny malé a střední podniky o přechodu na euro dostatečně informovány a aby se jim dostalo náležité podpory.**
- **Postup příprav malých a středních podniků by měl být pravidelně sledován tak, aby byly rychle rozpoznávány a řešeny případné problémy.**

2.6. Komunikace a veřejné mínění

Dne 17. října 2007 byla přijata aktualizovaná a rozšířená Komunikační strategie zavedení eura v SR, vypracovaná pracovním výborem pro komunikaci.

V listopadu 2007 byla v rozsáhlém zadávacím řízení vybrána externí komunikační agentura, jejímž úkolem je provést větší část této komunikační strategie. Národní banka Slovenska, ministerstvo financí, vláda a další orgány veřejné správy provádějí doplňkové komunikační činnosti. V úzké spolupráci se svými partnery včetně Evropské komise navrhly slovenské úřady komplexní komunikační kampaň, jež bude používat celou řadu komunikačních kanálů a zaměřovat se na široké spektrum cílových skupin. Hlavní témata strategie se týkají postupných kroků v rámci přechodu na euro, výhod, jež s sebou euro přináší, a ochrany spotřebitelů před případy zneužívání spojené s konverzí cen.

Slovenské úřady se rozhodly nespouštět informační kampaň naplno, dokud nebude panovat větší jistota o splnění konvergenčních kritérií ze strany Slovenska. Proběhly však některé přípravné kroky. Bylo vybráno logo a vlastní styl národní kampaně. Národní banka Slovenska a ministerstvo financí přijaly další pracovníky pro úsek komunikace a se zvláštní pozorností byli jmenováni odborníci na komunikaci se specifickými cílovými skupinami: dětmi a mládeží, staršími osobami, osobami s postižením a etnickými menšinami. V uplynulých měsících pořádaly slovenské úřady pravidelné tiskové konference, jež podle všeho přinášejí výsledky, neboť tisk je lépe informován a vůči přechodu na euro méně kriticky naladěný.

V březnu se začal vysílat první televizní spot k zavedení eura, jenž měl slovenské obyvatelstvo připravit na masovou kampaň v druhém pololetí 2008.

Dne 7. prosince 2007 podepsala Komise partnerskou dohodu se slovenskou stranou. V souladu s touto „zastřešující dohodou“ Komise podpořila komunikační činnost slovenské strany poskytnutím propagačního materiálu, zapůjčením výstavní expozice věnované euru (jež byla v lednu až únoru 2008 představena v Bratislavě a Košicích) a uspořádáním semináře pro slovenské novináře v Bruselu (březen 2008). Obě strany dále dne 20. prosince 2007 podepsaly grantovou dohodu. Z prostředků grantu bude Komise do konce července 2008 spolufinancovat řadu činností včetně náboru úředníků na úsek komunikace, mediálních kampaní (určených např. romské menšině), zřízení národní linky pomoci v souvislosti s přechodem na euro, národní internetové stránky věnované euru, projektu „Euro do škol“ a vzdělávacího programu pro osoby s významným vlivem na tvorbu veřejného mínění.

Nedávný bleskový průzkum Eurobarometru provedený v nových členských státech⁷ v zásadě potvrzuje výsledky z minulých let. Úroveň podpory eura na Slovensku zůstává ve srovnání s nedávno přistoupiвшими členskými státy nadprůměrná, od jara 2007 byl však zaznamenán mírně negativní trend (míra podpory činí 52 % ve srovnání s 55 % v září 2007 a 57 % v dubnu 2007).

Zahájení komunikačních opatření na Slovensku mělo několikový dopad. Vnímaná úroveň informovanosti poskočila o 17 procentních bodů na nejvyšší úroveň ve všech sledovaných zemích (64 % Slováků se cítí být velmi či poměrně dobře informováno, průměr přitom činí 40 %). Výsledky rovněž ukazují na rostoucí poptávku po informacích. Opětovně se zlepšila i obeznámenost s některými základními charakteristikami eura a hospodářské a měnové unie.

- **Zatímco zavedení eura obecně je ve srovnání s jinými zeměmi vnímáno poměrně pozitivně, dokládají nejnovější výsledky ze Slovenska rovněž mírně rostoucí skepsi, pokud jde o očekávané důsledky a výhody.**
- **Nadcházející intenzivní fáze informační kampaně tedy bude muset věnovat velkou pozornost obavám občanů, zejména obavám spojeným s vývojem cen během příprav na přechod na novou měnu.**

⁷

Viz bleskový průzkum Eurobarometru 237, květen 2008.